

KLAGANDE

Norsjö Elektriska AB, 556308-2675
Vintergatan 5
935 32 Norsjö

MOTPART

Norsjö kommun
935 81 Norsjö

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrätten i Västerbottens läns dom den 4 juni 2009 i mål nr 801-09, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, LOU

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar länsrättens dom och avvisar Norsjö Elektriska AB:s ansökan.

YRKANDEN M.M.

Norsjö Elektriska AB (bolaget) yrkar att kammarrätten bifaller ansökan om överprövning. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Bolaget vill veta hur stora objekt som kan upphandlas på löpande räkning, dvs. kan objekt om 1 miljon, 2 miljoner, 5 miljoner eller 10 miljoner kronor upphandlas på löpande räkning. Att ”större objekt kan komma att upphandlas separat” innebär väl att anbud ska infordras även från andra. Det är tveksamt om kommunen följt LOU när man upphandlat ett så stort objekt på löpande räkning.

- Klagande/ombud
- Motpart/ombud
- SKV
- FK NFC
- LST/Trp.st
- LR
-
- För delgivning
- För kännedom
- För handläggning
-

Dok.Id 60540

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 714	Södra Tjänggatan 2	060-18 66 00	060-18 66 52	måndag – fredag
851 21 Sundsvall		E-post: kammarrattenisundsvall@dom.se		09:00-12:00
		www.kammarrattenisundsvall.se		13:00-15:00

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Den 1 januari 2008 trädde den nya lagen (2007:1091) om offentlig upphandling i kraft. Enligt övergångsbestämmelserna ska bestämmelserna i den äldre lagen tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet av den nya lagen. I förevarande mål grundar sig avropet på ett ramavtal som upphandlats enligt den äldre LOU. Lagen ska således tillämpas i dess äldre lydelse.

Enligt 1 kap. 4 § LOU ska upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt.

Enligt 1 kap. 5 § LOU är ramavtal ett avtal som ingås mellan en upphandlande enhet och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa samtliga villkor för avrop som görs under en viss period.

Av 7 kap. 1 § första stycket LOU framgår att en leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf. Av tredje stycket framgår att vid annan upphandling än direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då ett upphandlingskontrakt föreligger. Det får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att den upphandlande enheten lämnat upplysningar som avses i 1 kap. 28 § första stycket. Av 7 kap. 2 § LOU framgår att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Kammarrätten gör följande bedömning.

Länsrätten har tillämpat LOU i dess nuvarande lydelse. Detta föranleder dock inte någon åtgärd från kammarrätten eftersom det inte påverkar prövningen i förevarande mål.

I målet är fråga om avrop som hänför sig till de upphandlingskontrakt som tecknades under 2008. Eftersom överprövningsfristen avseende denna upphandling enligt 7 kap. 1 § tredje stycket LOU hade löpt ut när Norsjö Elektriska AB:s ansökan kom in till länsrätten saknade länsrätten möjlighet att överpröva ramavtalsupphandlingen. Länsrätten borde därför ha avvisat bolagets ansökan. Kammarrätten ändrar därför länsrättens dom och avvisar ansökan.

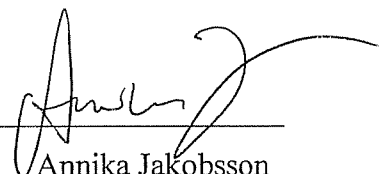

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Christer Sjödin
lagman

Gunilla Ericsson
kammarrättsråd

Annika Jakobsson
tf assessor
referent

LÄNSRÄTTEN
I VÄSTERBOTTENS LÄN

DOM
2009-06-04

Bilaga A

Mål nr
801-09 E
Kansli 3

Föredragande
Christina Röckner

Meddelad i
Umeå

SÖKANDE

Norsjö Elektriska AB
Vintergatan 5
935 32 Norsjö

MOTPART

Norsjö kommun
935 81 Norsjö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 44935

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 193 901 05 Umeå	Nygatan 45 (Tingshuset)	090-17 74 00 E-post: lansrattenivasterbotten@dom.se	090-13 75 88	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Norsjö kommun (kommunen) har beslutat om ombyggnad av Bastuträsk skola till en beräknad kostnad om cirka 1 500 000 kr. I delegationsbeslut den 1 april 2009 anges, avseende nämnda arbeten, att delentreprenörer antas inom ramen för gällande ramavtal.

Norsjö Elektriska AB (bolaget) ansöker i länsrätten om överprövning av upphandlingen och anför, såvitt får förstås, som grund härför att det är fråga om en otillåten direktupphandling.

Kommunen bestrider bifall till bolagets ansökan.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

En leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen. (16 kap. 1 § första stycket LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 2 § första stycket LOU)

UTREDNINGEN

I beslutsprotokoll den 19 februari 2008 från kommunstyrelsens arbetsutskott anges bl.a. följande. Kommunen har infordrat anbud på löpande drift- och underhållsarbeten samt bostadsanpassning för följande avtalsområden:

- byggnadsarbeten
- elarbeten
- mattläggningsarbeten
- målningsarbeten
- plåt- och ventilationsarbeten
- VS-arbeten.

Upphandlingarna ska för varje avtalsområde leda till ramavtal för avrop under två år med möjlighet till förlängning ett år.

För byggnadsarbeten antas Håkan's Byggservice, för elarbeten Norr-Don AB, för mattläggningsarbeten Norsjö Måleri, för målningsarbeten Thomas Måleri, för plåt- och ventilationsarbeten O.G:s Plåt AB och för VS-arbeten LA:s rör.

Av respektive ramavtal, förutom avseende elarbeten, mellan kommunen och antagna leverantörer framgår av punkten *2.0 Omfattning* att avtalen avser driftservice, planerat underhåll och övriga planerade arbeten samt att större objekt kan komma att upphandlas separat. I ramavtalet avseende elarbeten anges under nämnda punkt att avtalets omfattning är elarbeten avseende driftservice, planerat underhåll och övriga planerade arbeten samt även tele- och datanät (dock ej fiberkabel) av mindre omfattning. Även i det sistnämnda avtalet anges att större objekt kan komma att upphandlas separat.

Av kommunfullmäktiges protokoll den 31 mars 2009 framgår bl.a. följande. Planerad ombyggnad av Bastuträsk skola omfattar följande åtgärder:

- Ny, mindre förskoleavdelning för cirka 10 barn tillskapas i bibliotekets nuvarande lokaler
- Ett samnyttjande sker av "Fritids" lokaler som byter lokal med klass F-2
- Klassrum på övre plan delas av till grupprum
- Ventilationsanläggning tillskapas i hus A
- Biblioteket inryms i före detta skolköket i hus B.

Parternas anföranden

Bolaget anför bl.a. följande. Bastuträsk skola ska byggas om för 1 500 000 kr. Man väntar sig då att upphandling av tjänster ska sätta igång. Fråga är om kommunen följt LOU när man inte upphandlar ett så dyrt objekt. Fråga är om man får upphandla direkt till mer än tre basbelopp. Även tidigare har, enligt uppgift från kommunen, entreprenader i samma prisklass utförts utan upphandling. – I anbudsinbjudan den 21 december 2007 anges att arbetet består av driftservice, planerat underhåll och övriga planerade arbeten av mindre omfattning. Fråga är om ett objekt som ska kosta minst 1 500 000 kr är planerat och av mindre omfattning. Fråga är om man med stöd av LOU kan beställa detta på löpande räkning.

Kommunen anför bl.a. följande. Kommunen har gällande ramavtal rörande löpande drifts- och underhållsarbeten inom följande avtalsområden: Byggnadsarbeten, elarbeten, mattläggningsarbeten, målningsarbeten, plåt- och ventilationsarbeten samt VS-arbeten. Samtliga avtalsdokument har en giltighetstid t.o.m. den 31 december 2009. Under pkt 2.0 Omfattning i respektive avtal framgår att avtalen innefattar driftservice, planerat underhåll och övriga planerade arbeten. - Upphandlingen genomfördes under vintern 2007-2008 och i enlighet med LOU. Beslut togs i kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 februari 2008. – Planerade åtgärder i Bastuträsk skola omfattar ombyggnad och reparation för personal- och lokalbehov anpassa-

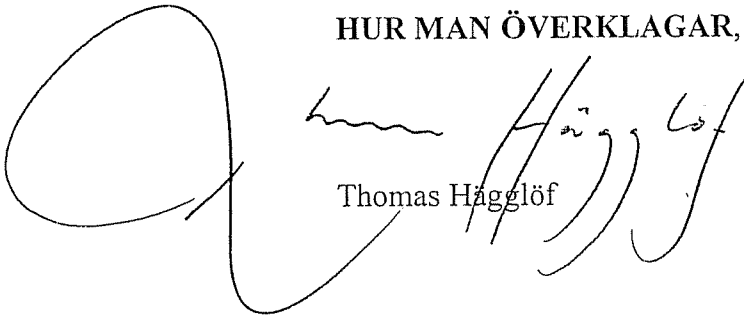

de till främst förskola och fritids. Arbeten genomförs dels med anlitan-
de av entreprenörer utifrån tidigare nämnda ramavtal, dels i egen regi. Beslut om
antagande av respektive delentreprenör har fattats av Teknische chefen i
enlighet med för kommunen gällande delegationsordning. – Omfattningen
av de elarbeten som är aktuella för Bastuträsk skola är uppskattade till cir-
ka 100 000 kr och erfarenhetsmässigt uppstår kostnader för oförutsedda
arbeten motsvarande cirka 15 procent av beräknad kostnad. Arbetena i
Bastuträsk skola är inte projekterade i detalj. Alla arbeten styrs utifrån att
arbetet fortlöpande beställs inom ramen för tecknade ramavtal och anvisa-
de medel. – Kommunen anser att bolaget saknar talerätt i ärendet. Bolaget
är inte leverantör eller potentiell sådan annat än beträffande elarbeten. Bo-
laget kan generellt sett inte komma ifråga som totalentreprenör.

DOMSKÄL

Vad länsrätten kan pröva i förevarande mål är om kommunen agerat i en-
lighet med LOU vid köp av tjänster för ombyggnad av Bastuträsk skola.
Frågan är då om inköpen omfattas av befintliga ramavtal eller utgör sådan
direktupphandling som står i strid med bestämmelserna i LOU. I detta sam-
manhang konstaterar länsrätten att gällande ramavtal, förutom drift- och
underhållsarbeten, även avser övriga planerade arbeten. I målet aktuella
arbeten avser vissa ombyggnationer av en skola. Det kan enligt länsrättens
uppfattning inte anses ha framkommit att dessa arbeten inte skulle omfattas
av befintliga ramavtal. Det har alltså överhuvudtaget inte varit fråga om en
direktupphandling. Det innebär att bolagets ansökan om överprövning inte
kan bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c)

Thomas Hägglöf

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

